

Ældre og Sundhed

Et trygt og værdigt liv med demens

Demenshandleplan Hillerød Kommune 2018-2025

Denne folder indeholder Hillerød Kommunes handleplan for demens. Her kan du få et overblik over demensindsatsen i kommunen, hvilke tilbud, der findes, og hvilke mål, Hillerød Kommune har på området for de kommende år.

Indhold

Forord	Side 3
Et trygt og værdigt liv med demens Demenshandleplan for Hillerød Kommune 2018-2025	Side 4
En ny demenshandleplan i Hillerød — hvorfor og hvordan?	Side 6
Organisering af demensindsatsen	Side 9
Tilbud til mennesker med demens og deres pårørende	Side 10
Handleplanens fem fokusområder	Side 12
1. Tidlig opsporing og forebyggelse	
2. Bedre kvalitet i pleje, omsorg og rehabilitering	
3. Støtte og rådgivning til pårørende til mennesker med demens	
4. Demensvenlige samfund og boliger	
5. Øget viden og kompetenceudvikling	
Udfordringer nu og i fremtiden på demensområdet	Side 20
Udviklingsprojekter i Hillerød	Side 24
Forløbsprogram for demens	Side 21

Forord

Christina Thorholm,

Formand for Udvalget for Omsorg og Livskraft

Det er med stor tilfredshed at kunne præsentere *Et trygt og værdigt liv - demenshandleplan Hillerød Kommune 2018-2025*. Et stadigt stigende antal borgere udvikler en demenssygdom. Det ved vi, og det gør vi noget ved. I Hillerød Kommune lever ca. 750 mennesker med en demenssygdom.

Vi ved mere og mere om, hvordan vi kan understøtte de borgere, som får demens og ikke mindst de pårørende, så de kan leve et trygt og værdigt liv. Denne viden er en grundsten i handleplanen. Med denne handleplan vil Hillerød Kommune i endnu højere grad blive en demensvenlig kommune med et stort politisk fokus, med kompetente medarbejdere og med borgere, som trods deres demenssygdom kan have en meningsfuld hverdag.

Handleplanen er udviklet i samarbejde med borgere og pårørende, som på forskellig vis er i berøring med demens, i samarbejde med relevante foreninger og med medarbejdere i alle hjørner af kommunen. Demens er en fælles udfordring og noget, som kun kan løses i samarbejde mellem offentlige, private og civile aktører. Læger og hospital er vigtige samarbejdspartnere i både

udredning og i ønsket om at skabe en sammenhængende behandling. Det er en udfordring, som Hillerød kommune vil løse i fællesskab med de syv andre nordsjællandske kommuner, og det bliver også udfoldet gennem alliancen *Et demensvenligt Nordsjælland*.

Demens er stadig tabubelagt, og der findes ikke nok viden om sygdommen blandt borgerne, hvilket er med til at vanskeliggøre den tidlige opsporing, lige som det kan isolere de borgere og de familier, som er berørte af sygdommen. Derfor er det ønsket med handleplanen, at den skal skabe endnu mere grund til at tale om demens og gøre noget ved det i fællesskab.

I handleplanen er der et stort fokus på familierne og de pårørende, som er berørt af en demenssygdom. Der skal masser af støtte og rådgivning til, idet det er en stor belastning både mentalt og fysisk, når hverdagen præges af demens. De pårørende er en helt uvurderlig kraft, men kun så længe, de får den fornødne støtte. Det er handleplanen med til at understrege og sikre.

Et trygt og værdigt liv med demens

Demenshandleplan for Hillerød Kommune 2018-2025

Den nye handleplan for demens sætter fokus på demensindsatsen. Den giver et overblik over demensarbejdet i kommunen for alle interesserede, og fungerer desuden som et redskab for medarbejdere.

Demenshandleplanen viser de politiske ambitioner for området. Den giver samtidigt medarbejdere et styringsredskab og borgere og pårørende et overblik over de forskellige indsatser på området. Den giver også et samlet overblik over, hvordan kommunen arbejder med indsatser i forbindelse med demenssygdom.

"I Hillerød Kommune skal borgere med demens og deres pårørende leve et værdigt liv, i de rette rammer, som er skabt i samarbejde mellem borgere, relevante lokale aktører og kommunen. Vi vil styrke livskvalitet og sundhed, både hos borgere med demens og deres pårørende".

Sådan lyder Hillerød Kommunes vision på demensområdet.

Med demenshandleplanen¹ er ønsket at sætte fokus på demensindsatsen. Demens er en sygdom, som påvirker både den borger, som er ramt af sygdommen og dennes pårørende og netværk. Vi ved, at når vi ser sygdommen i tide, når vi aftabuiserer sygdommen og taler om den, kan vi afhjælpe konsekvenserne bedst muligt. Således kan vi støtte den sygdomsramte og dennes familie i at mestre hverdagen længst muligt. Dermed kan familierne få flere gode leveår med

en bedre livskvalitet.

Vi står i Hillerød Kommune, som i resten af Danmark, over for en udfordring på demensområdet, idet antallet af borgere med demens vokser stødt de kommende årtier. Med denne handleplan ønsker vi at være med til at sikre, til trods for denne udvikling, at mennesker med demens kan leve et trygt og værdigt liv, og at de pårørende fortsat får den støtte, de har brug for. Vi er kommet langt med demensindsatsen – og vi kan gøre endnu mere.

1) Et trygt og værdigt liv med demens – National Demenshandlingsplan 2025, www.sum.dk

Mål for Hillerød Kommunes demenshandleplan

- At skabe et demensvenligt Hillerød, hvor der er viden om og forståelse for demenssygdomme og forståelse for, hvordan man kan inkludere familier med demens i fællesskaber og aktiviteter.
- At skabe en højere livskvalitet for mennesker med demens og deres pårørende, så de i højere grad kan fortsætte det liv, de har levet, indtil sygdommens indtræden.
- At gøre tilbud og muligheder inden for demensområdet nemt tilgængeligt.

En ny demenshandleplan i Hillerød — hvorfor og hvordan?

En national demenshandleplan fra 2017 og samarbejdet om Demensvenligt Nordsjælland danner baggrund for Hillerøds demenshandleplan, der er skabt i tværfagligt fællesskab.

Ny national demenshandleplan 2025

Hillerød Kommunes demenshandleplan udspringer af den nationale demenshandleplan *Et trygt og værdigt liv med demens – National Demenshandlingsplan 2025*, som regeringen lancerede i januar 2017. Formålet er at gøre Danmark til et mere demensvenligt samfund, hvor mennesker med demens og deres pårørende kan leve et trygt og værdigt liv. I den nationale handleplan er der tre overordnede mål:

1. Danmark skal have 98 demensvenlige kommuner
2. Flere mennesker med demens skal udredes, og 80 % skal have en specifik diagnose
3. En forbedret pleje- og

behandlingsindsats skal nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin blandt mennesker med demens med 50 % frem mod år 2025.

Der er også fem fokusområder:

- Tidlig opsporing og bedre kvalitet i udredning og behandling
- Bedre kvalitet i pleje, omsorg og rehabilitering
- Støtte og rådgivning til pårørende til mennesker med demens
- Demensvenlige samfund og boliger
- Øget videns- og kompetence-niveau

Under de fem fokusområder igangsættes i alt 23 konkrete initiativer, som skal understøtte regioner, kommuner og frivilliges indsats på demensområdet. En del af initiativerne er udlagt som projekter finansieret af satspuljemidler. Hillerød Kommune har søgt og fået bevilliget midler til tre projekter, der bliver afviklet i løbet af 2018 og 2019. To af projekterne er tværkommunalt forankret. Læs mere om de tre projekter under beskrivelsen af projekterne. I næste kapitel bliver de enkelte fokusområder og de tiltag i Hillerød, der knytter sig til dem, gennemgået.

Handleplanen – et fælles værk

I foråret 2017 afholdt Hillerød Kommune en workshop, hvor både medarbejdere, personer med demens og deres pårøren-

de, repræsentanter fra foreninger, organisationer og det private erhvervsliv var inviteret til i fællesskab at skabe den fremtidige demenssindsats i kommunen. Idéerne fra denne workshop er med til at danne grundlag for denne handleplan

Et trygt og værdigt liv med demens – Demenshandleplan Hillerød Kommune 2018-2025.

Demensvenligt Nordsjælland – et samarbejde om demens

Hillerød Kommune indgår i et samarbejde om demens med syv andre kommuner i Nordsjælland. Samarbejdet har til formål at skabe et samlet overblik over nuværende muligheder og tilbud på området, at undersøge, hvilke fremtidige indsatser, der skal arbejdes med internt i kommunerne, og aftale, hvad der med fordel kan løses i fællesskab, for at imødegå den nye nationale handleplan.

Arbejdsgruppen har udarbejdet et oplæg til ældrecheferne, der bl.a. indeholder:

- En beskrivelse af, hvilke nye initiativer, der skal igangsættes i forbindelse med handleplanen
- En oversigt over, hvilke af de 23 demensindsatser i demenshandleplanen, der kan søges satspuljemidler til
- Forslag til, hvilke initiativer, der med fordel kan løses i fællesskab i de kommuner i Nordsjælland, som Hillerød Kommune samarbejder med
- En oversigt over, hvilke initiativer, der kræver et øget tværsektorielt samarbejde
- Et forslag til, hvordan man i det tværkommunale samarbejde

bedre kan løse problemstillinger i forbindelse med de mennesker med demens, som har udadreagerende adfærd.

FOTO: Lone Thomsen

Bakkehus er et tidligere skovløberhus, der nu er indrettet til dagcenter for yngre fysisk velfungerende mennesker med demens. Tilbuddet er baseret på aktiv deltagelse og friluftsliv, bl.a. omkring madlavning, håndværk, havebrug, cykelture og håndværk.

Hvad er demens?

Demens er betegnelsen for en gruppe af sygdomme, der er fremadskridende og dødelige. Demenssygdommene udvikler sig forskelligt, og der ses forskellige symptomer og behov hos den enkelte person med demens afhængig af diagnosen. De hyppigst forekommende demenssygdomme er Alzheimers sygdom og Vaskulær demens (demens forårsaget af blodpropper).

Demens er en sygdom, der vender op og ned på livet for både den, der rammes af demens, og for de pårørende. Demens påvirker hjernen og svækker de mentale og de kognitive færdigheder.

Det giver hukommelsesbesvær, men også andre mentale færdigheder påvirkes – herunder initiativ, overblik og handlekraft, evnen til at finde ord og forstå sine omgivelser, samt evnen til at finde vej. Demens påvirker også de sociale kompetencer og dermed samværet med andre, lige som personligheden kan blive påvirket.

Kilde: Håndbog om demens: Pleje- og omsorgspersonale, undervisere og frivillige, Sundhedsstyrelsen, 2012.

Organisering af demensindsatsen

I Hillerød organiseres demensindsatsen omkring bl.a. en styregruppe, demenskonsulent og -koordinatorer og en række nøglepersoner.

I Hillerød Kommune er demensindsatsen organiseret med en demensstyregruppe, en demenskonsulent, to demenskoordinatorer i Hjemmeplejen og 19 demensnøglepersoner. Nøglepersonerne kommer fra plejecentre, Hjemmeplejen, Rehabiliteringsafdelingen, Visitation og Hjælpemidler og fra Træningssektionen.

I Demensstyregruppen sidder sundheds- og ældrechefen, demenskonsulent, lederen for Hjemmeplejen og Sygeplejen, to plejecenterledere, en af dem med ansvar for dagcenterdelen og en med ansvar for plejecenterdelen. Demensstyregruppen forholder sig til relevante tiltag og problemstillinger på demensområdet og træffer de overordnede beslutninger om demensindsatserne i kommunen.

Demenskonsulentens ansvarsområde er bl.a. faglig sparring til hele organisationen, udviklingsarbejde, myndighedsfunktion omkring magtanvendelser, arrangementer

for mennesker med demens og pårørende, rådgivning og vejledning, undervisning og kompetenceudvikling, koordinering af nye tiltag, formidling af ny viden samt kvalitetssikring af demensindsatsen.

De to demenskoordinatorers ansvarsområde er at varetage hjemmebesøg hos hjemmeboende familier, hvor der er en, der har demens, koordinerende funktion i forhold til borgerforløb, formidling af ny viden i egen organisation, vejlede og undervise i egen organisation samt facilitere eller deltage i relevante demensrettede arrangementer.

Demensnøglepersoner vejleder, formidler og koordinerer i egen afdeling, team eller på eget center. De er ansat i hhv. i Hjemmeplejen, Rehabiliteringsafdelingen, Visitation og Hjælpemidler, Træningssektionen og på alle kommunens 6 plejecentre.

Der er etableret et netværk for kommunens demenskoordinatorer,

demensnøglepersoner og demenskonsulent, og det er demenskonsulent, der er tovholder for netværket. Deltagerne mødes fem gange årligt til vidensdeling, faglig sparring og kompetenceudvikling.

Hillerød Kommune deltager i demensfagligt netværk i flere sammenhænge:

1. Hovedstadsregionens nordlige kommuner - Nordklyngen
2. Region Hovedstadens netværk
3. Netværk gennem Nationalt Videnscenter for Demens

Alle tre netværk har fokus på formidling af ny viden. Hillerød Kommune sender hvert år medarbejdere til Demens Dagene og til demenskoordinatorernes årsskurus, som afholdes af Foreningen Demenskoordinatorerne i Danmark.

Tilbud til mennesker med demens og deres pårørende

I Hillerød Kommune findes en række tilbud til mennesker med en demenssygdom og deres pårørende. Det omfatter bl.a. gruppetilbud, aflastning, dagcenter og rådgivning.

Hjemmeboende mennesker med en demenssygdom

1. Besøg af en demenskoordinator, hvor formålet er at opspore og udrede demens, koordinere sygdomsforløbet, støtte, rådgive og informere familien. Besøgene aftales individuelt og efter behov, dog mindst en gang årligt.
2. Pårørendegrupper. Deltagerne visiteres af demenskoordinatorerne. Grupperne løber over en aftalt periode med de samme deltagere i hele perioden. Formålet er at støtte den pårørende, at give ham eller hende mulighed for at mødes med og evt. danne netværk med ligestillede. Efter det forløb, som kommunen faciliterer, er der mulighed for, at grupperne kan fortsætte som selvhjælpsgrupper på egen hånd.
3. Kursus til mennesker med en demenssygdom og deres pårørende. Familierne inviteres af demenskoordinator eller demenskonsulent til at deltage i kurset. Formålet er at øge de pårørendes viden om demens. Forløbet afholdes 2 gange årligt, hyppigere ved behov. Kurset består af tre moduler af to timers varighed. De emner, der bliver taget op er bl.a.: demenssygdomme, jura, hverdagens udfordringer og den belastning, det kan være at leve som pårørende til en med demens.
4. Demenscafé er et åbent tilbud, man ikke skal visiteres til. Formålet er at give mennesker med demens og deres pårørende mulighed for at mødes i uformelle rammer og få talt med andre, som er i samme situation. Caféen afholdes en gang om måneden.
5. Aflastning af ægtefælle består i samvær med den ægtefælle, der har demens. Der visiteres til tilbuddet gennem Visitation og Hjælpemidler. Tilbuddet består af:
 - Otte timers samvær pr. to måneder med den ægtefælle, der har demens i egen bolig, når den pårørende ægtefælle har behov for f.eks. at deltage i pårørendegruppe, gå alene i byen eller andet.
 - Kortere ophold i Gæstehuset, som aflastning af den pårørende ægtefælle.
 - Hjælp til praktiske opgaver som aflastning af den pårørende ægtefælle.
6. Temaarrangementer. Der afholdes to-tre temaarrangementer årligt for mennesker med demens og deres pårørende.

de. Arrangementerne kan være foredrag, små teaterforestillinger eller andet, med demensrelateret indhold, og som kan have interesse for mennesker med demens og deres pårørende. Arrangementerne afholdes i et samarbejde mellem Hillerød Kommune, Ældresagen, Ældre-rådet og Alzheimer foreningen.

7. Dagtilbud til mennesker med demens:

- Dagcentertilbud på et plejecenter, hvor der tilbydes socialt samvær, mange slags aktiviteter og træning.
- Demensdagcenter – små afgrænsede fællesskaber og aktiviteter til dem, som har behov for et skærmet miljø.
- Det mobile dagcenter – for mennesker med demens, som har et godt fysisk funktionsniveau. Der køres på ture i bus to dage om ugen for at få oplevelser bl.a. i naturen.
- Bakkehus – til yngre fysisk velfungerende mennesker med demens. Bakkehus er et tidlige skovløberhus, og tilbuddet baserer sig på aktiv deltagelse og friluftsliv, f.eks. madlavning, bagning, håndværk, cykling i skoven, at hugge brænde, pas-

se have mm.

- Fleksible daghjemspadser er et tilbud til hjemmeboende ægtepar, hvor den ene har en demenssygdom. Formålet er at aflaste den raske pårørende. Tilbuddet handler om at den demens-ramte deltager i plejecentrets dagligdag og aktiviteter efter behov.
- 8. Pårørendekonsulent, der kan understøtte de pårørende, der har behov for individuelle samtaler. Læs evt. mere om pårørendekonsulentens tilbud på Hillerød Kommunes hjemmeside www.hillerod.dk/paaroernde

Tilbud til mennesker med demens og deres pårørende på plejecentre

Plejecentrene tilbyder mange forskellige arrangementer f.eks. dans, gymnastik, ture ud af huset, banko, fjernsynsaften osv. Formålet er at vedligeholde beboernes færdigheder, skabe fællesskab i huset og give beboerne en god hverdag. Arrangementerne kan variere fra det ene til det andet plejecenter, og retter sig mod mennesker med demens eller deres pårørende:

1. Herrefrokost og damefrokost for faste grupper af beboere med demens.

2. Gruppe for pårørende til beboere med demens. Grupperne mødes med faste intervaller over året. Formålet er at skabe relationer blandt ligestillede, hvor det er muligt også at snakke om det, der er svært.
3. Musikterapi målrettet mennesker med demens. Formålet er at skabe veje ind til erindring, livshistorie og gode følelser gennem sang og musik. En musikterapeut varetager de musikterapeutiske tiltag på plejecentret.
4. Informationsmøde for familier og beboere hvor formålet er at orientere om, hvad der sker på plejecentret og hvordan centrets ansatte arbejder med demens. Mødet afholdes en gang årligt.

Derudover arbejder medarbejderne på alle plejecentrene med Marte Meo som metode til at udvikle det gode samspil og den gode kommunikation. Formålet er at vidensdele og kompetenceudvikle medarbejdere og pårørende og således imødekomme relationelle udfordringer i samværet med det demente menneske. ¹

¹ Tema om Marte Meo, Sundhedsstyrelsen, www.sum.dk

Handleplanens fem fokusområder

Handleplanen har fem fokusområder. Hvert område indeholder de mål, Hillerød Kommune har på demensområdet, og beskriver, hvordan kommunen, sammen med andre, vil arbejde på at nå disse mål.

Fokusområde 1: Tidlig opsporing og forebyggelse

Hvad betyder det, og hvorfor er det vigtigt?

Tidlig opsporing og udredning øger forudsætningerne for, at mennesker kan mestre deres eget liv længst muligt, og det vil sige, at det fx er muligt at blive længere i eget hjem, klare gøremål i hverdagen og deltage i aktiviteter og i det hele taget kunne fortsætte med at indgå i meningsfulde aktiviteter.

I Hillerød Kommune lever ca. 750 mennesker med en demenssygdom. Heraf har mellem 300 og 325 en demensdiagnose, mens resten lever uden en diagnose.¹ Det betyder, at de ikke får den information, støtte og hjælp, de behøver. Selvom demens ikke kan

helbredes, kan symptomerne med den rette medicinske behandling, en rehabiliterende indsats og støtte både mindskes og udsættes. Flere faggrupper har medansvar for at opdage en demenssygdom, særligt de praktiserende læger spiller en stor rolle sammen med forebyggende medarbejdere, sygeplejersker og hjemmepleje. Der skal derfor gøres en systematisk indsats for, at de fagpersoner, som møder borgerne tidligt i demensforløbet, har de rette kompetencer til at opdage sygdommen, igangsætte udredning og yde den rette støtte.

I forbindelse med tidlig opsporing er barriererne ofte manglende viden og fordomme om demenssygdomme og behandlingsmuligheder, samt manglende sygdomserkendelse hos den syge.

Information og kommunikation om demenssygdomme i samfundet generelt kan øge viden om demens.

Handleplanens fem fokusområder i Hillerød Kommune:

1. Tidlig opsporing og forebyggelse.
2. Bedre kvalitet i pleje, omsorg og rehabilitering.
3. Støtte og rådgivning til pårørende til mennesker med demens.
4. Demensvenlige samfund og boliger
5. Øget viden og kompetenceudvikling.

¹) Kilde: Nationalt Videncenter for Demens

Motivation af borgerne til udredning gennem relationsarbejde og målrettet støtte og vejledning bidrager yderligere til den tidligere opsporing.

Det vil vi:

- Alle borgere med symptomer på demens skal informeres om og støttes til at blive udredt. Dette med henblik på at nå Den nationale demenshandlingsplans mål om, at mindst 80 % af alle med demens har fået tilbudt udredning og har fået en diagnose.
- Nedbringe tabuer omkring og formidle viden om demens blandt borgere med anden etnisk baggrund end dansk.
- Indgå i samarbejde mellem det sundhedsfaglige og det sociale område om tidlig opsporing af udviklingshæmmede borgere med demens.
- Understøtte, at borgere som er i den tidlige fase af demenssygdommen fortsat kan være aktive og have en meningsgivende hverdag.

Det gør vi:

- Samarbejde med de praktiserende læger om tidlig opsporing.

- En plan for, hvordan nyhedsbreve og Kommunalt Lægefagligt Udvalgs møder kan komme til i højere grad at understøtte samarbejdet omkring tidlig opsporing og udredning med praktiserende læger.

- Systematisk kompetenceudvikling af medarbejderne, så de kan spotte demenssygdomme i tidlige stadier og yde den rette støtte.

- Besøg hos etniske foreninger

- Opbygning af et rådgivnings- og aktivitetscenter gennem sats-puljeprojektet, hvor der vil være fokus på mennesker med demens i den tidlige fase og yngre mennesker med demens.

Fokusområde 2: Bedre kvalitet i pleje, omsorg og rehabilitering

Hvad betyder det, og hvorfor er det vigtigt?

Mennesker med demens er forskellige som alle andre mennesker. Pleje, omsorg og rehabilitering

"I Hillerød Kommune lever ca. 750 mennesker med en demenssygdom. Heraf har mellem 300 og 325 en demensdiagnose, mens resten lever uden en diagnose."

og dialog om ældretilværelse og symptomer ved demens med de forskellige etniske grupper.

- En målrettet koordinering af relevante tilbud, så de fremover i højere grad målrettes mennesker med demens i den yngre del af befolkningen, så tilbuddene også matcher deres behov og ønsker.

skal tilrettelægges individuelt i takt med, at sygdommen udvikler sig og behovet for støtte i hverdagen ændres.

Den støtte, som mennesker med demens har brug for kan variere og spænder fra rådgivning, vejledning samt psykosociale, rehabiliterende og vedligeholdende indsatser til eventuelt omfattende pleje og omsorg sidst i sygdomsforløbet.

At pleje, omsorg og rehabilitering tilrettelægges individuelt og i tide, har afgørende betydning for, at familien kan få en hverdag med demens til at fungere og kan opleve livskvalitet til trods for sygdommen.

Det er væsentligt, at tilbud til familien er sammenhængende og bliver koordineret gennem hele sygdomsforløbet.

Det vil vi:

- Hillerød Kommune vil som demensvenlig kommune yde en faglig høj kvalitet i pleje, omsorg og støtte til både mennesker med demens og de pårørende.
- Alle mennesker med en demens sygdom og deres pårørende ses som individuelle personer, der har indflydelse på eget liv, og at der er respekt for forskellighed og det levede liv.
- Der skal løbende tilbydes undervisning i sygdom og mestring af sygdom til familier, hvor der er en, der har en demenssygdom.
- Alle med en demens sygdom, der har behov for det, tilbydes træning eller hverdags rehabilitering, for at de kan opleve så god trivsel og livskvalitet som muligt, og så de kan bevare det fysiske funktionsniveau og blive boende længst muligt i eget hjem.
- Alle med en demens sygdom i Hillerød kommune får tilbud om at indgå i meningsfulde aktiviteter målrettet den enkeltes interesser, alder og

hvor i sygdomsforløbet, denne befinder sig.

- Tidligt, koordineret, sammenhængende og fleksibelt sygdomsforløb med udgangspunktet i mennesket og ikke systemet.

Det gør vi:

- Medarbejderne med borgerkontakt – både generalister og specialister - tilbydes løbende opkvalificering i viden omkring demenssygdomme og pædagogiske principper for pleje og omsorg. (Kompetenceudvikling for medarbejderne bliver uddybet i afsnittet om fokusområde 5).
- Mennesker med demens og pårørende bliver tidligt i demensforløbet informeret om og opfordret til muligheden for at lave egen livshistorie (Dette bliver også opgaven i et projekt i dagcentret Skovkilden, der starter i 2018 – et projekt, der er finansieret gennem satspuljen).
- Tilbud om kurser til mennesker med en demenssygdom og deres pårørende. Der undervises i emner som sygdomskendskab, forståelse for sygdommen og kendskab til de juridiske udfordringer, der er ved en demenssygdom.
- Mennesker med en demens sygdom får tilbudt træning og hverdagsrehabilitering med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens træningspakker, som offentliggøres primo 2018.
- Der skal i Hillerød Kommune

være en vifte af forskellige tilbud målrettet til mennesker med demens og som tager udgangspunkt i de forskellige behov, disse mennesker har.

- Der findes informationer om de eksisterende tilbud på kommunens hjemmeside.
- Demenskoordinatorer og demensnøglepersoner kommer til at fungere som forløbskoordinatorer for den enkelte familie gennem sygdomsforløbet, både for de familier, der bor i eget hjem og dem, der bor på plejecentre.

Fokusområde 3: Støtte og rådgivning til pårørende til mennesker med demens

Hvad betyder det og hvorfor er det vigtigt?

Når et menneske får en demenssygdom, er det hele familien, der påvirkes.

Hverdagslivet vil ændres både for mennesket med demens og de pårørende i takt med, at sygdommen skrider frem. At være pårørende i denne sammenhæng er en stor fysisk og psykisk belastning, som kan føre til sygdom hos den pårørende. Der er behov for hjælp og støtte til mennesket med demens, samt behov for vejledning og støtte til de pårørende i takt med at sygdommen udvikler sig, og den syges personlighed ændrer sig.

En undersøgelse fra Socialstyrelsen², der tager udgangspunkt i servicelovens bestemmelser vedrø-

2) Undersøgelse af behov for afløsning og aflastning blandt pårørende til mennesker med en demenssygdom, www.socialstyrelsen.dk

Demensalliancen

Demensalliancen, som er en sammenslutning af adskillige organisationer og foreninger stiftet i 2014, er et eksempel på, hvordan der er fokus på at gøre Danmark demensvenligt. Ud af dette samarbejdet udkom publikationen Demensrummet: På vej imod demensvenlige kommuner, der beskriver de erfaringer, idéer og løsningsforslag til demensområdet, som over 100 repræsentanter fra 6 kommuner i fællesskab kom frem til.

Hillerød Kommune er én af de seks kommuner, som deltog i udviklingen af Demensrummet, og denne handleplan bygger videre på dette arbejde.

Hillerød Kommune er ikke længere aktiv i demensalliancens arbejde. Vi har lært meget, og har valgt at bruge denne viden og vores tid til at fokusere på at skabe gode rammer for mennesker med demens og deres pårørende lokalt i Hillerød

Publikationen "Demensrummet: På vej imod demensvenlige kommuner" kan downloades på www.demensalliancen.dk

rende afløsning, aflastning og led-sagerordning, viser, at pårørende er med til at løfte en stor og betydelig plejeindsats for deres nærmeste. Dette har en væsentlig positiv påvirkning på den sygdomsramtes helbred. Samtidigt påvirkes den pårørendes livsomstændigheder og deres helbred væsentligt.

Undersøgelsen viser også, at mennesker med demens, der har en ægtefælle eller et nært familie-medlem omkring sig til aflastning, modtager halvt så meget hjælp fra hjemmeplejen som dem uden nære pårørende. De demens-ramte, der bor sammen med en ægtefælle, bliver, ifølge undersøgelsen, boende i sit eget hjem længere end dem, der bor alene.

Derfor ønsker vi i Hillerød Kommune at støtte de pårørende, så de kan fortsætte et aktivt liv, fastholde

deres sociale relationer og deltage i aktiviteter uden for hjemmet.

Det vil vi:

- De pårørende oplever en tillidsfuld og tryk relation til ansatte i kommunen gennem kontinuitet og inddragelse, og de pårørendes indsats og ressourcer inddrages tidligt.
- De pårørende bliver gennem rådgivning og vejledning støttet i så vidt muligt at fortsætte med familieliv og sociale aktiviteter.
- Flere pårørende kender til aflastningstilbuddet til pårørende, og benytter sig af det.
- En mere fleksibel og målrettet tilgang i udviklingen af tilbud til pårørende i forskellige aldre.

- Pårørende får i højere grad mulighed for at vedligeholde deres sociale relationer og aktiviteter uden for hjemmet.

Det gør vi:

- Demenskoordinatorens tilbud og vejledning tilpasses familiernes individuelle behov og ønsker.
- Alle pårørende tilbydes kurser for pårørende indeholdende viden om demens, kommunens tilbud og de rette redskaber til at støtte hverdagen med demens.
- Arbejdsgruppen for et demensvenligt Nordsjælland arbejder med at videreudvikle tilbud tværkommunalt. Se uddybende beskrivelse af .
- Gennem eksisterende initia-

tiver, bl.a. Kom Med!, oplyses om og gøres det lettere for de pårørende at deltage i lokalområdets foreningsliv, gå-grupper osv. Kom Med! er et initiativ, der har fokus på inkluderende fællesskaber og på at nedbryde ensomhed blandt seniorer.

- Gennem satspuljeprojektet Demensvenlige samfund – gennem viden og relationer, samt satspuljeprojektet Rådgivnings- og aktivitetscenter – Demensvenligt Nordsjælland, arbejdes der på at informere om demenssygdomme og på at udvikle tilbud i samarbejde med mennesker med demens og deres pårørende. Se uddybende beskrivelse under Satspuljeprojekter.

Fokusområde 4: Demensvenlige samfund og boliger

Hvad betyder det og hvorfor er det vigtigt?

En af målsætningerne i Den nationale demenshandlingsplan er, at hele Danmark skal være et demensvenligt samfund.

Mange oplever, at det at få en demenssygdom i familien ofte går hånd i hånd med social isolation.

Flere beskriver, at de oplever manglende viden og forståelse fra omgivelserne, og at familien trækker sig, fordi der ikke er forståelse for sygdommen.

Demens er stadig tabubelagt, og konsekvensen af manglende viden og forståelse er, at denne borger-

gruppe stigmatiseres, og at mennesker med demens og deres pårørende risikerer at blive isolerede og ensomme.

Der er derfor et stort behov for mere viden om demens i samfundet, så mennesker med demens og deres pårørende kan blive mødt med forståelse og åbenhed.

Samtidigt er det vigtigt for mennesker med demens, at de fysiske omgivelser understøtter tryghed og genkendelighed, så de trods sygdommens udvikling fortsat kan færdes frit i deres nærmiljø.

Dette er også væsentligt i forhold til plejeboliger.

Et demensvenligt samfund betyder, at mennesker med demens

og deres pårørende kan deltage i sociale aktiviteter og være en del af samfundet på trods af de problemer, som sygdommen medfører.

Det vil vi:

- Hillerød kommune er et demensvenligt samfund, hvor mennesker med demens og deres pårørende kan leve et trygt, meningsfuldt og værdigt liv.
- Understøtter inkluderende fællesskaber på tværs af generationer, så demens ikke er tabuiseret og fører til isolation og ensomhed.
- Skaber tryghed og fællesskab for mennesker med demens via de fysiske rammer – at der er indrettet særligt demens-venlige steder i offentlige rum, at nye bydele indrettes med tanke på, at mennesker med demens kan færdes trygt og sikkert.
- Forebygger ensomhed og isolation blandt mennesker med demens og deres pårørende gennem samarbejde med frivillige og foreninger.

Det gør vi:

- Udbreder viden i lokalsamfundet om demens via aktiviteter, medier, hjemmeside, samarbejde med biblioteker, foreninger

og frivillige.

- Udvikler indsatser for, at butikker, demensvenner og foreninger i Hillerød bliver demensvenlige. Denne indsats bliver en del af det ovennævnte projekt, Et demensvenligt

jeboliger afspejler evidens på demensområdet.

- Der arbejdes på at motivere familierne til at deltage i aktiviteter og tilbud som er relevante.

De ovennævnte indsatser i forbin-

”Demens er stadig tabubelagt, og konsekvensen af manglende viden og forståelse er, at denne borgergruppe stigmatiseres, og at mennesker med demens og deres pårørende risikerer at blive isolerede og ensomme.”

Nordsjælland.

- Arbejdsgruppen for Et demensvenligt Nordsjælland arbejder videre med at opbygge viden og forståelse for, hvad det betyder at leve med en demenssygdom. Indsatsen fokuserer særligt på følgende områder:

Erhvervsliv

Det trafikale område

Foreningsliv

Politiet

- Strategien for ældreboliger/ple-

delse med demensvenlige samfund bliver gennemført i forbindelse med projektet Et demensvenligt Nordsjælland – gennem viden og relationer, der får økonomiske midler gennem satspuljen men start primo 2018. Se uddybelse af projektet under beskrivelse af satspuljeprosjekter.

Fokusområde 5: Øget viden og kompetenceudvikling

Hvad betyder det og hvorfor er det vigtigt?

En forbedret indsats på demens-

området vil være til gavn for både mennesker med demens og deres pårørende.

En større viden om, hvordan demens forebygges, hvordan sygdommen opspores og behandles, og hvilke indsatser der virker, når et menneske rammes af demens, er en forudsætning for at kunne yde en forbedret indsats.

Der er derfor fortsat behov for at styrke det faglige vidensniveau og de demensfaglige kompetencer hos de forskellige sundhedsfaglige og socialfaglige medarbejdere i kommunen, der er i kontakt med mennesker med demens og deres pårørende. Dette gælder både i forhold til basisviden og specialiseret demensviden. Samtidig er der behov for målrettet fokus på, hvordan viden kan omsættes i praksis og blive implementeret i de daglige arbejdsgange.

Det vil vi:

- Alle medarbejdere i Ældre og Sundhed tilbydes kontinuerlig opkvalificering i demensfaglige kompetencer. Undervisningen differentieres i forhold til kompetencer og uddannelsesniveau.
- Alle medarbejdere er vidende om muligheden for at få faglig vejledning fra demenskonsu-

lent, demenskoordinatorer og demensnøglepersoner, samt at de benytter sig af dette tilbud, når det er relevant.

- Der tilbydes en dags undervisning i demensfaglige problematikker til alle nye medarbejdere i Ældre og Sundhed.
- Digitale værktøjer om demens er velkendt og bruges af medarbejdere.

Det gør vi:

- Alle relevante medarbejdere i Ældre og Sundhed har gennemført ABC-Demens e-learning fra Nationalt Videnscenter for Demens.
- Den strategiske kompetenceudvikling på demensområdet bliver koordineret i samarbejde med Demens Styregruppen og Arbejdsgruppen for strategisk kompetenceudvikling.
- Viden om muligheden for faglig vejledning præsenteres i relevante fora og på introduktionsdagene for nye medarbejdere.
- Der skal oprettes et teknologi-bibliotek og være fokus på de digitale kompetencer. Dette i samarbejde med Kommunikationscentret. Se yderligere beskrivelse under Sats -pulje-

projektet Rådgivnings- og Aktivitetscentre – Demensvenligt Nordsjælland.

Hillerød Kommunes vision for demensområdet

I Hillerød Kommune skal borgere med demens og deres pårørende leve et værdigt liv, i de rette rammer, som er skabt i samarbejde mellem borgere, relevante lokale aktører og kommunen. Vi vil styrke livskvalitet og sundhed, både hos borgere med demens og deres pårørende.

Udfordringer nu og i fremtiden på demensområdet

Antallet af mennesker med demens anslås at stige, og det giver udfordringer og økonomiske konsekvenser. Mange risikofaktorer kan i princippet forebygges.

På nationalt plan

Det anslås, at omkring 15.000 danskere får demens hvert år. I dag er der i 35.100 danskere over 65 år, som er diagnosticeret med en demensdiagnose. Et langt højere antal lider af en demenssygdom, end de som er diagnosticeret, ligesom antallet forventes at stige i de kommende år, fordi der bliver flere ældre. Tal fra Videnscenter for Demens peger på, at ca. 87.000 mennesker var ramt af en demenssygdom i

2017. Dette skyldes, at en del lever uden at have fået stillet diagnosen. Dertil, vurderer Nationalt Videnscenter for demens, er tallene endnu højere, idet der ikke i tilstrækkelig grad er taget højde for de mildere demenssygdomme og yngre borgere med demens.

Demens i Hillerød Kommune

Ved hjælp af befolkningsundersøgelser kan man beregne antallet af borgere over 65 år, der kan

Antallet af borgere over 65 med demens i Danmark 2017-2035

Hele Danmark	2017	2020	2025	2030	2035
Antal af ældre med demens	87.319	93.506	106.877	122.738	138.097
Forventet stigning i antal ældre med demens		6.186	19.559	35.419	50.778
Forventet procentvis stigning i antal ældre med demens		7.1%	22.4%	40.6%	58,2%

Kilde: Nationalt Videnscenter for Demens

forventes at få demens ud fra det nuværende antal. Som det fremgår neden for, vil antallet af ældre med demens stige procentvis mere end fremskrivningen af ældrebefolkningen. Det skyldes dels, at der i perioden forventes en forskydning

i ældrebefolkningens alderssammensætning i retning af de ældste aldersgrupper, hvor forekomsten af demens er højest. Samtidig forventes en forskydning i ældrebefolkningens kønssammensætning i retning af relativt flere kvinder – og hermed

en stigning i antallet af kvinder med demens.

Ifølge tal fra Nationalt Videnscenter for Demens lever ca. 750 borgere i Hillerød kommune med en demenssygdom. Mellem 40 % og 50 %, dvs. mellem 300 og 325 personer, er blevet udredt og har fået en diagnose, og ca. 325 personer lever med demenssymptomer i større eller mindre grad, uden at der er stillet en diagnose.

Ifølge Landspatientregisteret er der i perioden 2010-2012 registreret ca. 3.000 danskere under 65 år med en demensdiagnose. Kønsfordelingen var i samme periode 58 % mænd (1.723 personer) og 42 % kvinder (1.254 personer). Der findes ikke nyere tal (Kilde: Nationalt Videnscenter for Demens).

Antallet af yngre borgere (under 65 år) med en demenssygdom i Hillerød Kommune findes der ikke nogen opgørelse på.

Mennesker med demens i hjemmeplejen og på plejecentrene i Hillerød

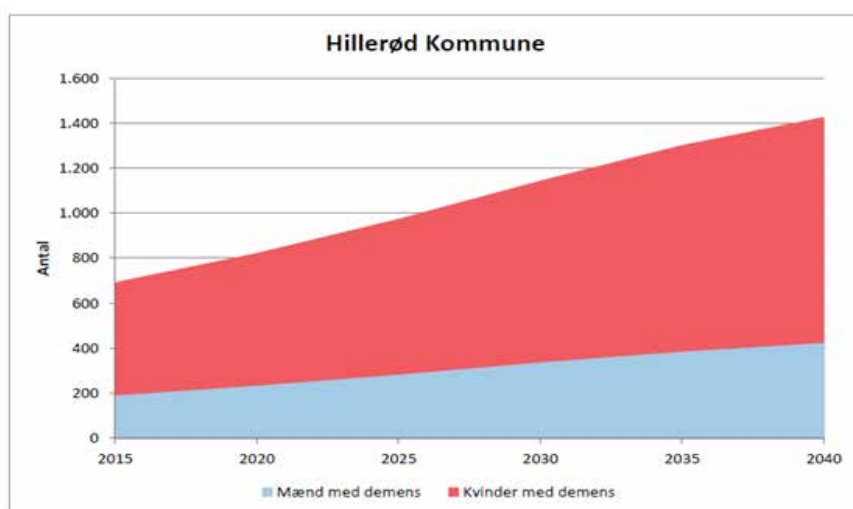
Demenskoordinatorerne har kontakt til ca. 200 hjemmeboende borgere diagnosticeret med en demenssygdom eller med symptomer på en demenssygdom.

Antallet af beboere med en diagnosticeret demenssygdom eller

Fremskrivning af antallet af borgere over 65 år med demens i Hillerød Kommune

Hillerød Kommune	2017	2020	2025	2030	2035
Fremskrivning af ældrebefolkningen	11.996	12.755	14.448	16.121	17.197
Kvinder med demens	531	572	673	787	898
Mænd med demens	202	226	272	324	369
I alt	734	798	945	1.110	1.267

Kilde: Nationalt Videnscenter for Demens

demenssymptomer er 100 % på plejecentrenes demenspladser.

I de øvrige plejeboliger har mellem 60 % og 80% procent af borgerne enten en demenssygdom eller symptomer på demens.

Der er 124 demenspladser og 244 somatiske pladser på Hillerød Kommunes plejecentre.

Økonomiske omkostninger ved demens

De samfundsmæssige omkostninger forbundet med demens i Danmark kendes ikke med sikkerhed, men kan på baggrund af omkostningsdata fra en række kommuner i Region Hovedstaden anslås til at ligge i omegnen af 10 mia. årligt. Heraf udgør omkostninger til bl.a. plejeboliger, hjemmehjælp og hjemmesygepleje langt de tungeste poster.¹ I Hillerød Kommune har ca. 750 ifølge statistikken en demenssygdom, og ca. 325 borgere er blevet diagnosticeret med en demensdiagnose. Udgiftsniveauet for de borgere, som har en diagnose er på den baggrund beregnet til ca. 113 mio. kr. årligt. Beløbet er beregnet på baggrund af den gruppe borgere, der er blevet udredt for

en demenssygdom, dvs. mellem 40 % og 50 % af de statistiske tal for borgere med demens i Hillerød kommune.

Blandt de resterende ca. 50 % vil der være en stor gruppe, der har ydelser fra kommunen, enten fordi de har symptomer på demens og ikke er udredt, eller fordi de har anden sygdom. Der er ikke rapporten udregnet tal for denne gruppe. Se rapport i fodnote. Omkostningerne afhænger blandt andet af graden af demens – jo sværere demens, jo højere omkostninger.

Som følge af væksten i ældrebefolkningen og dermed en forventet vækst i antallet af indbyggere med demens, må det formodes, at udgifterne forbundet med demens vil stige i de kommende årtier.

Støtte af pårørende er essentiel som forebyggende indsats

At være pårørende til et menneske med demens kan være en stor belastning, både fysisk og psykisk, og ifølge nationale undersøgelser går pårørende til mennesker med demens oftere til lægen og tager oftere receptpligtig medicin end sammenlignelige grupper af ældre. Dertil er dødeligheden blandt pårørende til mennesker med demens højere, lige som denne gruppe oftere føler sig mere ensomme end

dem, som ikke har pårørende, der har demens.²

Mange pårørende yder en væsentlig indsats i pleje og omsorg af deres demenssyge familiemedlem. Denne indsats kaldes "uformel pleje" og er den pleje, der udføres af andre end det offentlige. En dansk omkostningsmodel for 2013 angiver, at den uformelle pleje relateret til mennesker med demens kan fastsættes til omkring 7,4 mia. kr. årligt for hele landet. I takt med, at demenssygdommen udvikler sig, oplever mange pårørende, at de varetager flere og flere opgaver for til sidst for nogens vedkommende at varetage pleje og omsorg hele døgnet.

De nærmeste pårørende bruger i gennemsnit seks timer om dagen på pleje af deres familiemedlem med demens. Det er derfor af afgørende betydning at støtte de pårørende i hverdagen, for på den måde at forebygge, at de selv udvikler alvorlige sygdomme og for at understøtte livskvaliteten for dem.

Forebyggelse af demens

Selvom de fleste demenssygdomme først kommer til udtryk i alderdommen, ser det ud til, at risikoen for demens påvirkes af vilkår gennem

1) Omkostninger til kommunale sundheds- og omsorgsydelser blandt borgere med kronisk sygdom i Region Hovedstaden, 2016: Region Hovedstaden, Center for Sundhed. www.regionh.dk

2) www.videnscenterfordemens.dk/pleje-og-behandling/pleje-og-omsorg/indsats-for-paaroerende

hele tilværelsen. Det betyder, at forebyggelse af demenssygdomme bør hænge sammen med den generelle sundhedsfremmende forebyggelsesindsats.

En gennemgang af ny forskning viser, at op imod 35 % af alle tilfælde af demens kan tilskrives en række risikofaktorer, der principielt kan forebygges. Det drejer sig om kort eller manglende skolegang, forhøjet blodtryk, overvægt, høretab, depression, type 2 diabetes, fysisk inaktivitet, rygning samt social isolation.³ Ny forskning omtaler også

3) I 2015 nedsatte det videnskabelige tidsskrift The Lancet en komité bestående af 24 internationale eksperter indenfor demensområdet. Komiteen, The Lancet Commission on Dementia Prevention, Intervention and Care, fik til opgave at foretage en systematisk gennemgang af forskningen og på baggrund heraf formulere evidensbaserede anbefalinger for forebyggelse, pleje og behandling af demens. Læs mere på www.videnscenterfordemens.dk

faktorer som kost, alkoholforbrug, søvn og udsættelse for forurening og støj fra trafik, der formentlig har indflydelse på risikoen for demens. Effekten af at begrænse risikofaktorer, tyder på at være langt stærkere end den mulige effekt af de typer medicin til behandling mod demens, som er tilgængelige. En bredere tilgang til forebyggelse af demens, der afspejler disse foranderlige risikofaktorer, kan gavne vores aldrende samfund og hjælpe med at bremse stigningen i antallet af demenstilfælde på globalt plan.

Der er altså videnskabelig evidens for, at det er muligt at mindske risikoen for at udvikle demens og at forsinke debuttidspunktet for demens. Risikoen for demens kan nedsættes ved at sørge for rettidig forebyggelse, tidlig opsporing og

behandling af risikofaktorer. Forebyggelse af demens hænger derfor nøje sammen med den forebyggede indsats, som foregår i Hillerød Kommune på tværs af alle områder, som blandt andet sker på baggrund af Sundhedsstyrelsens Forebyggelsespakker.⁴

4) www.sst.dk/da/planlaegning/kommuner/forebyggelsespakker

Nedsæt risikoen for demens - fem gode råd

1. Hold hjernen aktiv - lær nyt og hold dig i gang hele livet
2. Vær social - dyrk oplevelser og gode grin med venner og familie
3. Bevæg dig - motion er sjovt og godt for både hjernen og vægten
4. Drop tobakken, drik mindre alkohol og spis sundt - det er godt for hele dit helbred
5. Kontrollér blodsukker, kolesteroltal og blodtryk - det gavner både hjerne og hjerte

Kilde: Nationalt Videnscenter for demens

Udviklingsprojekter i Hillerød

Hillerød Kommune har tre større udviklingsprojekter under Den nationale demenshandlingsplan 2025. Projekterne finansieres af SATS-puljen og løber frem til udgangen af 2019.

2-årigt SATS puljeprojekt: Demensvenligt Nordsjælland – gennem viden og relationer

Et samarbejde mellem otte kommuner i Nordsjælland og fem frivilligcentre.

Formålet med projektet er at udvikle et demensvenligt Nordsjælland, hvor mennesker med demens og deres pårørende kan leve et trygt, meningsfuldt og værdigt liv, og mødes med forståelse og venlighed. Målet er at skabe et samfund på tværs af kommuner, hvor demens ikke er tabuiseret, og ikke fører til isolation og ensomhed, fordi der i samfundet er viden om og forståelse for demens og konsekvenserne af sygdommen.

Projektet skal gennem bredt forankrede oplysningskampagner, målrettede oplysningsaktiviteter og inkluderende fællesskaber – på tværs af de involverede kommuner

– skabe viden, handlekompetencer og relationer, der understøtter et demensvenligt samfund.

Målet med projektet er, at mennesker med demens og deres pårørende mødes med forståelse og venlighed, og lever et meningsfuldt og værdigt liv.

Delmål herfor er:

- At øge viden om demens blandt myndighedspersoner, servicepersonale samt medborgere og at give dem bedre handlekompetencer.
- At mennesker med demens inddrages aktivt i meningsfulde aktiviteter, og oplever forstående og inkluderende fællesskaber, hvor de kan bidrage med de ressourcer og kompetencer, de har.

1-årigt SATS puljeprojekt: Livshistorier i overgange.

Projektet vil foregå i dagcentret Skovkilden

Hillerød Kommune vil gennem projektet forstærke brugen af livshistorier. Livshistorier kan hjælpe mennesker med demens til at formidle en ønsket fortælling om sig selv til sine omgivelser, og der ses et udviklingspotentiale i brugen af livshistorier i kommunen, i hverdagen, og især ved overgange mellem kommunale enheder, hvor det ses, at livshistorier ofte går tabt eller går i stå. Når det er så vigtigt at formidle livshistorien, er det bl.a. fordi det giver en mere meningsfuld relation, og det bliver lettere for de mennesker, der omgiver den demenssyge at relatere til personen gennem viden om personens levede liv.

Projektet har følgende omdrejningspunkter:

- Udvikling af systematisk og dynamisk brug af livshistorier blandt relevante medarbejdere i kontakten til borgere med demens og deres pårørende, med formål at skabe øget livskvalitet og mere sammenhæng i fx aktiviteter og i kommunikationen i demensplejen og -omsorgen
- Fokus på overførsel af livshistorien ved overgange fra én kommunal enhed til en anden
- Udarbejdelse af vejledningsmateriale for ansatte i brugen af redskaber til at skrive livshistorie
- Samarbejde med familier, hvor der er én med demens om at være med skabere af livshistorier, dvs. et fokus på, hvordan medarbejderen kan invitere familierne ind til den proces, det er at udarbejde, vedligeholde og bruge livshistorierne.

2-årigt SATS-puljeprosjekt: Rådgivnings- og aktivitetscenter: Demensvenligt Nordsjælland

Et samarbejde mellem Allerød, Helsingør og Hillerød Kommuner og Kommunikationscentret i Hillerød.

Gennem projektet opbygges et rådgivnings- og aktivitetscenter i Nordsjælland. Formålet med et fælles center i Nordsjælland er, at kommunernes forskellige faglige kompetencer og styrker forenes i et tværfagligt samarbejde i et fælles rådgivnings- og aktivitetscenter, hvor man som borger møder tilbud båret af faglighed og kvalitet. Formålet med at lave et fælles center er også, at der skabes en volumen

demens og deres pårørende. Med et fælles center bliver der udviklet en videns base, hvor der er faglig ekspertise, og hvor der er gode rammer for, at frivillige aktiviteter kan blive samlet. Dette vil kunne give mulighed for at tilbud til borgerne og deres pårørende, målrettes deres behov og ønsker, og at de kan tilbydes på tværs af de kommuner, der deltager i projektet.

”Livshistorier kan hjælpe mennesker med demens til at formidle en ønsket fortælling om sig selv til sine omgivelser.”

i brugergruppen, så der dels kan laves differentieret rådgivning og aktiviteter for de mindre og særlige sygdomsgrupper herunder bl.a. mild kognitiv svækkelse (MCI) og yngre mennesker med demens, men også at skabe grundlag for brugerinddragelse på tværs af kommunerne. Aktiviteter og rådgivning udføres med et formål om, at der skal arbejdes rehabiliterende og forebyggende.

I de tre kommuner er der på nuværende tidspunkt mange forskellige aktiviteter for mennesker med

Projektet starter op uden et center med fast adresse, men med en mobil satellitfunktion, der er i kommunerne på skift. Undervejs i projektperioden vil de samarbejdende kommuner afklare mulighederne for et center med en fysisk lokalitet samt arbejde på, at flere af de omkringliggende kommuner indgår et forpligtende samarbejde omkring centret og satellitfunktionerne.

Forløbsprogram for demens

Forløbsprogrammet for demens beskriver en fælles målsætning for demensindsatsen, og danner rammen for arbejdet i Hillerød.

Tidligere national handleplan for demens 2010, samt de efterfølgende sundhedsaftaler har lagt op til det nuværende forløbsprogram for demens, som blev implementeret i 2012. Sammen med den nationale demenshandleplan danner også forløbsprogrammet for demens rammerne for Hillerød Kommunes indsatser på demensområdet.

Formål med forløbsprogrammet

Forløbsprogrammet for demens er en beskrivelse af den samlede tværfaglige, tværsektorielle og koordinerende indsats for demenssygdom. Forløbsprogrammet skal sikre en præcis beskrivelse af opgavefordelingen samt koordinering og kommunikation mellem alle de involverede parter.

De fleste demenssygdomme er komplekse og fremadskridende og

medfører gradvist tab af funktionsevne og evnen til at klare sig selv.

Forløbsprogrammet for demens skal sikre, at de involverede sundhedsprofessionelle, mennesker med en demens sygdom og de pårørende har en ensartet og fælles målsætning for forløbet, samt at personalet har eller tilegner sig de nødvendige kompetencer. I programmet indgår en beskrivelse af den sociale indsats for mennesker med demens og deres pårørende, også beskrevet som minimumsstandards og anbefalede standarder.

Minimumsstandards:

1. Udpegning af forløbskoordinator.
2. Kontakt til en enten en demenskoordinator eller en

visitator for alle ny diagnosticerede med henblik på vejledning om sociale tilbud.

3. Information om tilbud til pårørende.

Anbefalede standarder:

1. Regelmæssig kontakt til familien med henblik på, at behovet for social indsats vurderes af den kommunale demenskoordinator.
2. Regelmæssigt udbudte undervisningstilbud til mennesker med demens og pårørende.
3. Indsatser rettet mod de pårørende efter at deres demenssyge familiemedlem er død.
4. Indsatser rettet mod yngre mennesker med demens (un-

der 65 år), udviklingshæmmede med demens og mennesker med demens fra etniske minoriteter.

5. Indsatser rettet mod urolige eller adfærdsforstyrrede mennesker med demens.

Desuden omfatter programmet tidlig opsporing, da det er vigtigt for, at der kan iværksættes en optimal behandling og social støtte for både den demenssyge og pårørende.

Programmet skal understøtte, at der anvendes evidensbaserede anbefalinger.¹

Kilde: Forløbsprogram for demens nov. 2010.

Revision af forløbsprogram for demens 2017-2018

Der er nedsat en arbejdsgruppe under Region Hovedstaden, som arbejder med revidering af det eksisterende forløbsprogram for demens. Programmet forventes færdigt og klar til implementering i starten af 2019.

¹) Forløbsprogram for demens. www.regionh.dk

*Et trygt og værdigt liv med demens –
demenshandleplan for Hillerød kommune 2018-
2025 sætter fokus på demensindsatsen i Hillerød
Kommune. Handleplanen giver et overblik over
de eksisterende indsatser i kommunen og sætter
retningen for de kommende år på området.*

Den henvender sig både til medarbejdere i
kommune og til borgere, der har interesse i at
kende til kommunens arbejde på området.

- Baggrund og rammer for demenshandleplanen
- De fem fokusområder for kommunens
demensarbejde og specifikke mål inden for hvert
fokusområde
- Udfordringer, som både Hillerød Kommune og
resten af landet møder på området
- Projekter i Hillerød, der handler om demens

Hillerød Kommune
Ældre og Sundhed

Trollesmindealle 27
3400 Hillerød

www.hillerød.dk
Telefon: 7232 0000

Åbningstider:

Man-onsdag kl. 10-15
Torsdag kl. 12-18
Fredag kl. 10-13

Demenskonsulent Susie Dybing
Telefon 7232 3419

Informationer om demens på
www.hillerød.dk/demens